

»K obema pojdem, k obema. In z božjo pomočjo zvežem iz teh razrahljanih palic močno butaro.«

Tedaj je prišla Maruška h Knišu in uprla vanj svoje blage oči kot še nikoli: »Za veliko uslugo te prosim.«

»Govori, otrok!«

Prijela ga je za roko. Hotela je govoriti, a iz prekipevajočega srca ji je prišlo le: »Ljubljenu očetu povej... dragi mami reci!« Iz oči so se ji ulile solze in ji tekale po licih. Moža sta bila ganjena. Končno je z največjim naporom in močnejšim glasom pričela: »Reci jima, da bo Maruška, če ju ne bo več videla, umrla, misleča nanju, misleča tudi na bratca, na Ukrajino in njega, ki so me dali za hčer za ves čas boja. Tvojo roko poljubljam za očetovo. Z Bogom in Bog ti plačaj!«

»Da, ljuba mala,« ji je rekel stari kmet. »Bog te vodi! V nebesih je tvoj pravi prostor.«

Če bi bil Čečvik oče male spremljevalke, bi je ne mogel gledati bolj nežno in bolj ponosno.

»Veš,« je rekel Knišu, »da bo ta trs moja opora?« Kniš je pokimal, hoteč reči: »Res, prav imaš!« in dal mali beračici gosli v roke, rekoč: »Čas je že, pojdimo! Povedem vaju na cesto in še pred nočjo se vrnem domov.«

Peljal ju je iz podzemlja skozi drug izhod, skozi katerega so prišli na dvorišče za hišo, kjer so se kupičila stara kolesa, razdrti vozovi, orodje in plugi, ki niso bili več za rabo. Če bi jih kdo videl iti po cesti, ne bi nihče mislil, da so to tisti, ki so bili še pred kratkim pod zemljo. Stari godec je bil videti ubožen, upognjen od let in nadlog.

Maruška, vesela Maruška, ni bila več kot uboga majhna beračica in stari Kniš počasen in težak kmetič. Hodili so, hodili dolgo, ne da bi spregovorili. Kot ljudje, ki si nimajo nič več povedati.

Mimo njih je dirjal ruski oddelek, ne da bi se kaj prida več zmenil zanje kot za cestni prah.

Ustavili so se in počivali, dokler ni zadnji jezdec izginil v daljavi.

Tedaj so vstali. Zadnjikrat so si stisnili roke, zadnjič so jim zagorele oči in njih zadnji pozdrav so bile tri besede: »Vse za domovino!« (Dalje.)

-t -o:

Želja.

*Ko temno večer razgrne perot čez nebo,
ko cvetke in bilke na polju mrak ovije
in samotno drevo na poljani
in zamišljene vrbe ob vodi
in bor, ki mu vihar odlomil je vrh,
začutim silno samoto,
začutim, da nimam nikogar nikjer,
da bi mu srce odkril,
da bi mu bolest razodel,
ki razjeda in muči mi dušo.
Tedaj zaželim si boja,
tedaj zaželim si borb
in groma in bliska in treska,
viharjev, bučanja morja, šumenja vode,
ječanja dreves, ki vihar jih podira,
bobnenja skalovja, ki hudournik valí jih z gora,
samo da prepil bi samoto.*